

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti
tarafından finanse edilmektedir

AB TİCARET POLİTİKASINDAKİ SON GELİŞMELER, AB- TÜRKİYE GÜMRÜK BİRLİĞİ VE YEŞİL MUTABAKATIN ETKİLERİ

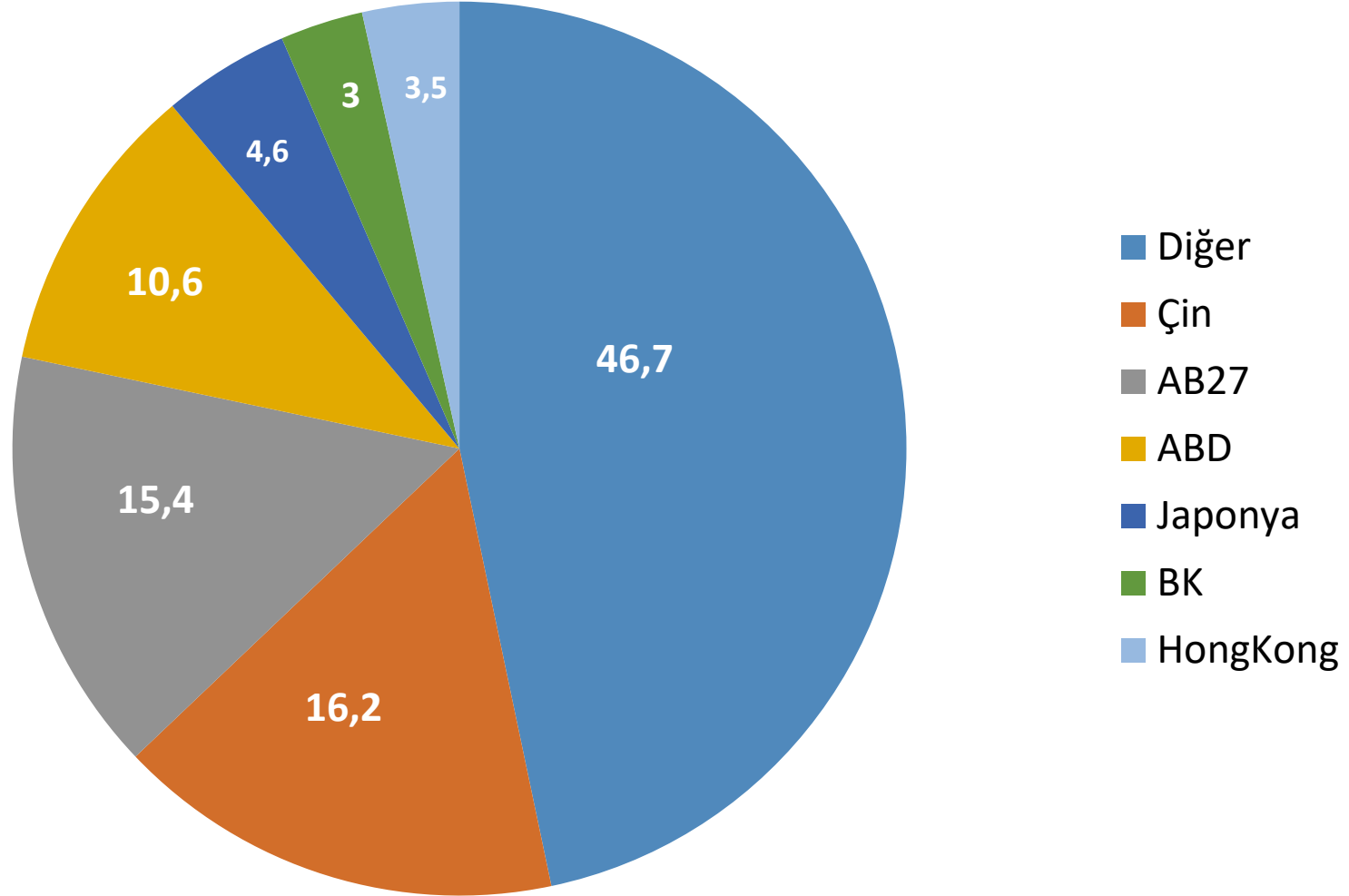
Doç. Dr. Çiğdem NAS, İktisadi Kalkınma Vakfı-İKV

- AB Ticaret politikasının ana amacı Avrupalı üreticiler ve şirketler için tarife ve kota gibi engelleri kaldırmak suretiyle ticaret fırsatlarını artırmak ve eşit ve adil rekabet koşulları sağlamaktır. AB dışına yapılan ihracat AB’de 36 milyon kişiye istihdam sağlamaktadır.
- AB ticaret politikası tüketicinin korunmasını hedeflemekte ve çevre, insan hakları ve sosyal haklar alanında standartlar içererek AB’nin kural koyucu konumunu tesis etmektedir.
- AB yüksek teknolojili ürünlerde dünyanın önde gelen ekonomilerini kapsıyor.
- AB’nin sanayi ürünlerinde gümrük tarifeleri oldukça düşüktür.
- Mal ve hizmet ticaretinde lider konumdadır.
- AB 65 partner ile tercihli ticaret yürütmektedir.
- Teknik standartlar ve tarımda sağlık ve bitki sağlığı önlemleri (SPS)
- Hizmet ticareti giderek önem kazanmaktadır. AB GSYİH’nın ¾’ü hizmet sektörlerinden kaynaklanıyor.
- AB’nin öncelikleri arasında yer alan yeşil mutabakat ve dijitalleşme ticaret politikasını da önemli ölçüde etkilemektedir.

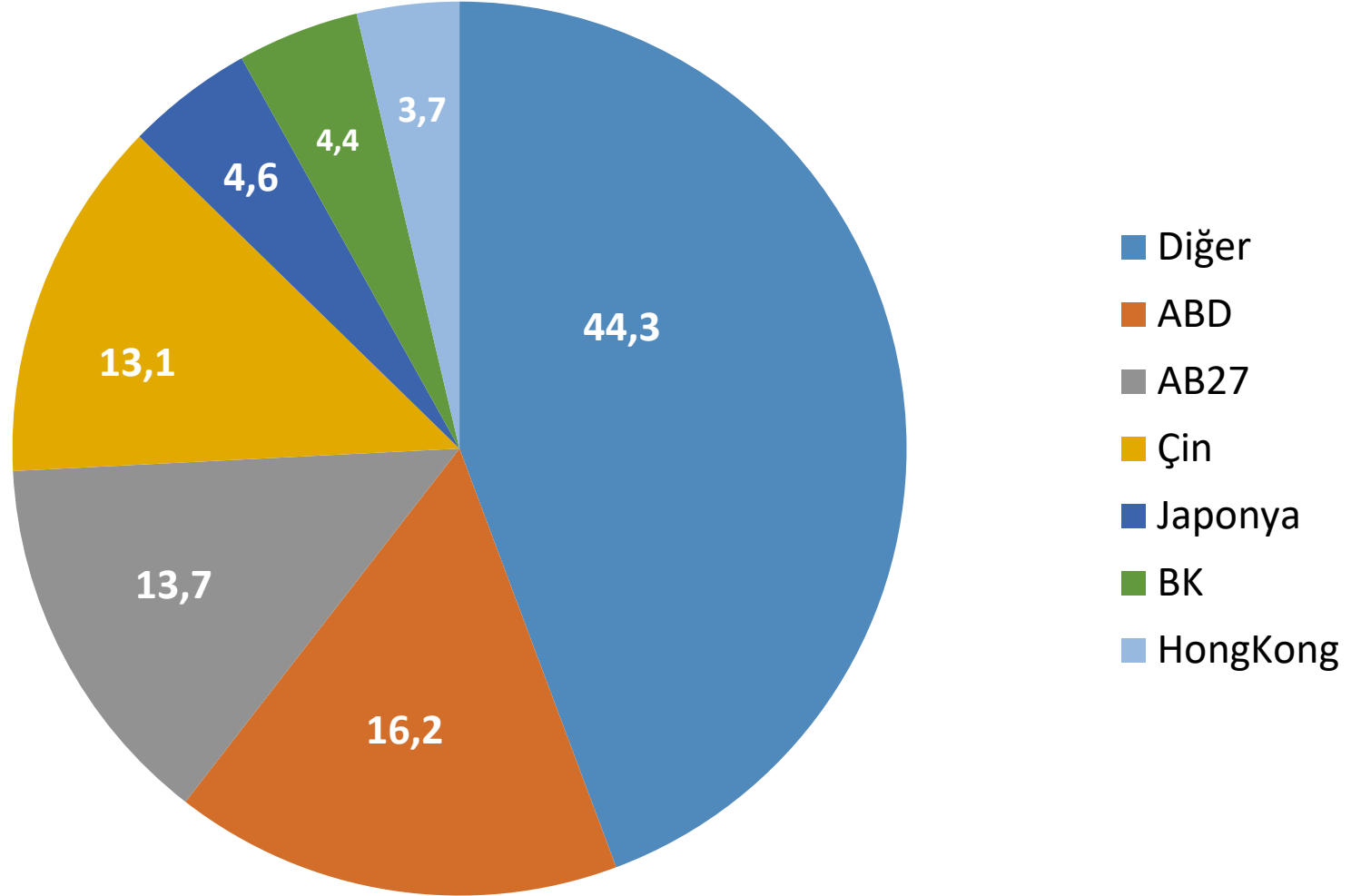

Dünya ticaretinde payı-ihracat%

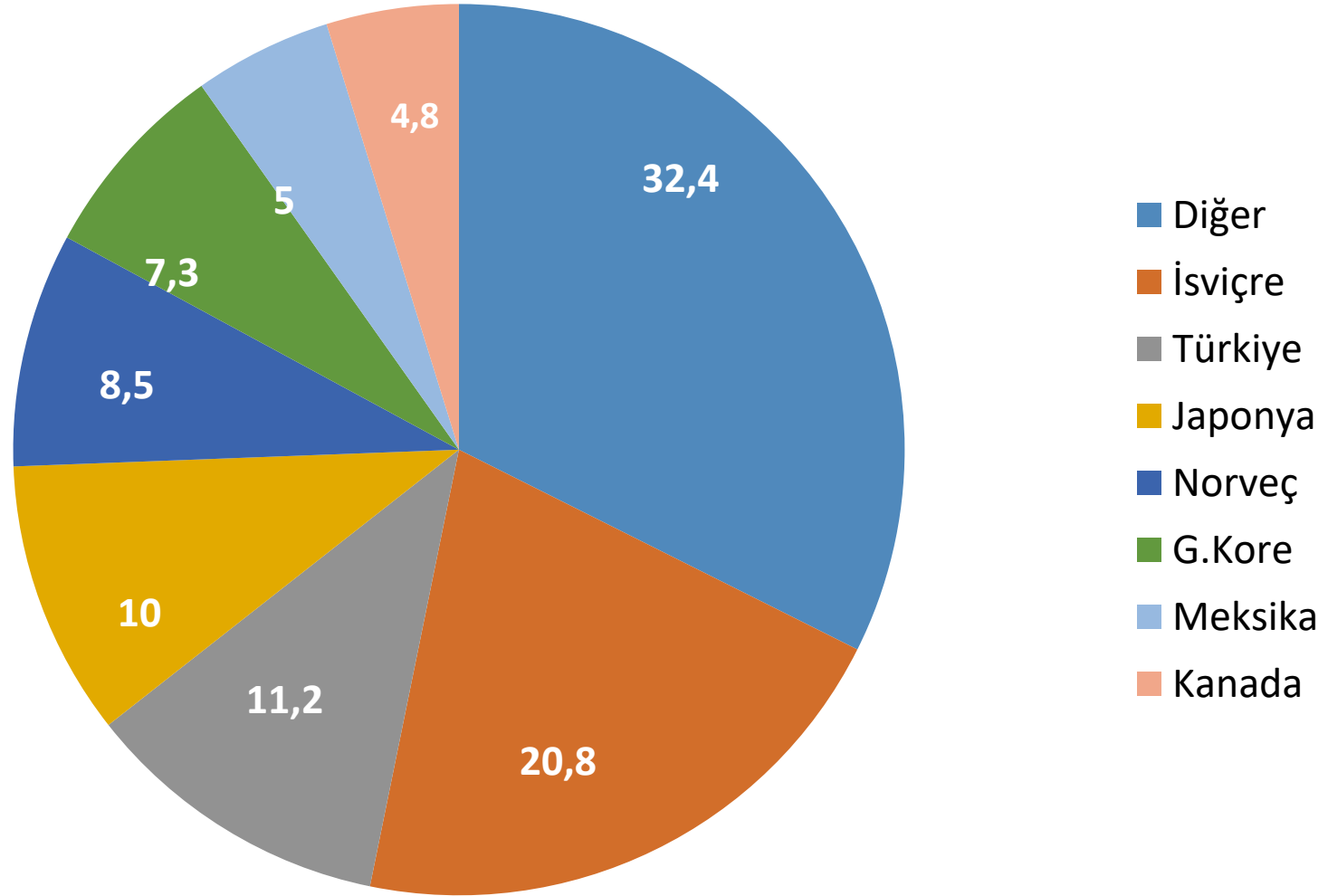
Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

Dünya ticaretinde payı-ithalat%

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

AB mal ticareti-ortakların payı %

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

AB İhracatında Ana Ürünler

%83-Sanayi Ürünleri

%41-Makine ve Taşıt (872 milyar avro)

%23-diğer mamul ürünler (486 milyar avro)

%19-kimyasallar (408 milyar avro)

İthalatta ana ürünler

%33-Makine ve taşıt

%24-Diğer

%19-Enerji

%12-Kimyasallar

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

AB Ticaret Anlaşmaları

- Gümrük birlikleri
 - Gümrük vergilerinin kaldırılması, ortak gümrük tarifesi, mevzuat uyumu
- Ortaklık (association) Anlaşmaları, Stabilizasyon Anlaşmaları, Serbest Ticaret Anlaşmaları, Ekonomik Ortaklık Anlaşmaları
 - İkili ticarete gümrük tarifelerinin indirilmesi veya kaldırılması
- Ortaklık (partnership) ve İşbirliği Anlaşmaları
 - Ekonomik destek

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

STA	Gümrük Birliği
Klasik STA'lar Mal ticareti, Pazara giriş koşulları, ikili ticarete gümrük tarifeleri ve miktar kısıtlamalarının kaldırılması, gümrük işbirliği	Malların serbest dolaşımı Üçüncü ülkelere ortak gümrük tarifesi Ortak gümrük kodu ve ticaret politikası uyumu
Yeni Nesil STA'lar Hizmet ticareti, karşılıklı tanıma, ulusal muamele, sektörel düzenlemeler İş kurma ve hizmet sunma serbestliği Kamu alımları piyasası Fikri mülkiyet ve rekabet kuralları Uyuşmazlıkların çözümü Teknik standartlar, sağlık ve SPS önlemleri Coęrafi işaretler Düzenleyici kurallarda uyum Ticaret politikası araçları Sürdürülebilir kalkınma, şeffaflık, iklim değişikliği, sosyal standartlar	Müktesebat uyumu Teknik mevzuat uyumu Rekabet, devlet yardımları, fikri mülkiyet hakları

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

- Tercihli Menşe Kuralları
- Ticaret anlaşmasının tarafları arasında pazara tercihli koşullarda erişimi sağlar.
- Ürünlerin tercihli erişimden faydalanması için bütünüyle anlaşmaya taraf olan ülkede imal edilmiş olması veya üretiminin önemli bir bölümünün o ülkede gerçekleşmiş olması gerekir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

- Ürün güvenliđi
- Ürünün AB pazarına girebilmesi için genel güvenlik koşullarını karşılaması gerekir.
- Tüketicilerin tüm olası risklerden haberdar edilmesi ve önlem almalarının sağlanması gerekir.
- Herhangi bir tehlike durumunda tüketicilerin uyarılması ve yetkililer ile işbirliğinin sağlanması gerekir.
- RAPEX Avrupa Komisyonu ve Üye Devletler arasında tehlikeli ürünlerde bilgi alışverişini sağlar.
- Kozmetikler ve ilaç gibi ürün gruplarına spesifik özel kurallar bulunmaktadır.

- Teknik Standartlar
- AB uyumlaştırılmış teknik standartları teşvik etmektedir.
- Eski yaklaşıma göre gıda, motorlu taşıtlar, kimyasallar, kozmetikler, deterjanlar, biositler ve eczacılık ürünlerinde teknik ve ayrıntılı ürüne özel direktifler bulunmaktadır.
- Yeni yaklaşıma göre ise, ürünler AB pazarında satılabilmesi için temel sağlık ve emniyet gereklerini karşılamalıdır.
- Uyumlaştırılmış standartları karşılayan ürünlerin bu temel gerekleri karşıladığı varsayılmaktadır.
- Uyumlaştırılmış standartları aşağıdaki kuruluşlar hazırlar:
 - European Committee for Standardisation (CEN)
 - European Committee for Electrotechnical Standardisation (CENELEC)
 - European Telecommunications Standards Institute (ETSI)

- Uygunluk deęerlendirme
- Ürünlerin teknik uyumlaştırma direktiflerindeki temel gereklere uygunlukları aşağıdaki şekilde değerlendirilir.
- İmalatçı veya onaylanmış kuruluşlar:
- Üye devletlerde ve Karşılıklı tanıma anlaşması olan ölkelerde bulunur.
- Ürünlerin tasarım imalat, kalite dönüğüsü aşamalarını kapsar
- Türkiye için: <https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/nando/>
- **"CE" markası**
- Ürünün tüm gerekleri karşıladığını ve uygunluk değerlendirmesini geçtiğini ifade eder.
- CE damgası ve ilgili onaylanmış kuruluşun kimlik numarasını ihtiva eder.
- Ürünün, ambalağının veya ilişkteki belgesinin üzerinde yer alır.
- Ürünün AB pazarına girmesini sağlar.

Türkiye-AB Ticareti

AB Türkiye'nin 1. Ticaret Ortağı

Türkiye AB'nin 5. Ticaret Ortağı

2019 Verileri:

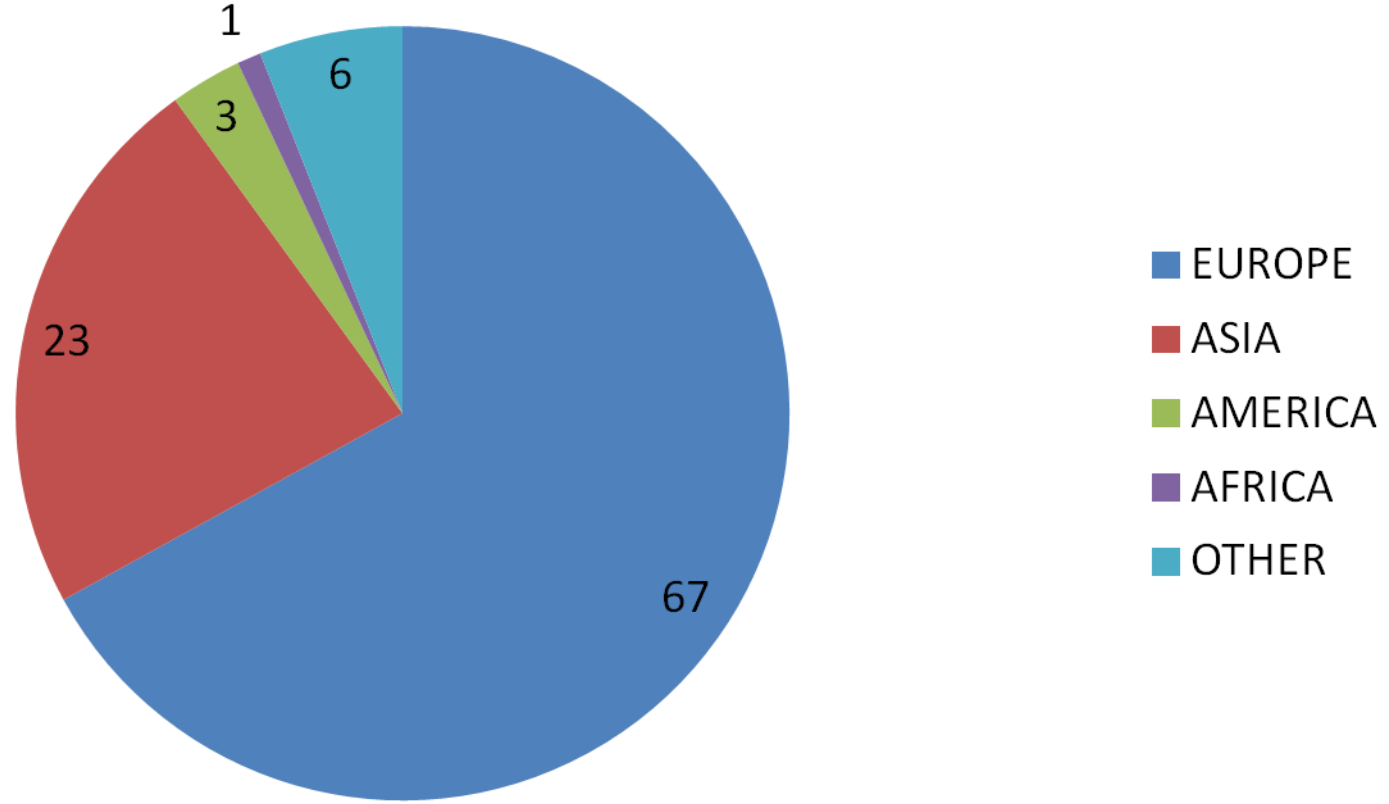
Türkiye İhracatının %42,4'ünü AB'ye yaptı. (69 milyar 800 milyon avro)

İthalatın % 32,3'ü AB'den yapıldı.
(68 milyar 200 milyon avro)

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

Uluslararası Doğrudan Yatırımlar

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

Gümrük Birliğı ve Gümrük Birliğınin Güncellenmesi / Modernizasyonu

Bu proje Avrupa Birliğı ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

- **Gümrük Birliğinin Önemi**

- Sanayi ürünlerinde AB ile serbest ticaret
- Ortak ticaret politikası ve gümrük tarifesine uyum
- Avrupa üretim zincirlerine katılım
- Rekabet gücü ve verimlilik artışı
- Ürün standartları, rekabet, fikri mülkiyet, tüketici hakları uyumu
- Uluslararası yatırımlar için üretim üssü

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

- Şubat 2014-Üst Düzey Memurlar Çalışma Grubu
- 8 Nisan 2014-Dünya Bankası Raporu
- 12 Mayıs 2015-Zeybekçi-Malmström görüşmesi
- 29 Kasım 2015-Türkiye-AB Ortak Eylem Planı
- 18 Mart 2016-Türkiye-AB Ortak Bildirisi
- 21 Aralık 2016-Komisyon'un Müzakere Yetkisi için Başvurması

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti
tarafından finanse edilmektedir

Gümrük Birliğinin Güncellenmesinde Temel Konular

- Yapısal sorunların giderilmesi
- İyileştirilmesi
- Yeni alanlara genişletilmesi

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti
tarafından finanse edilmektedir

Nasıl bir Gümrük Birliği?

- Türkiye'nin AB'nin ticari ortakları ile eş zamanlı STA imzalaması
- AB'nin karar alma/danışma süreçlerine etkin katılım
- Anlaşmazlıkların halli mekanizması
- Ulaştırma kotaları ve tarife dışı engellerin (idari engeller, ayrımcılık) kaldırılması
- GB'nin yeni alanları kapsamına alması
 - Tarım
 - Hizmetler
 - Kamu alımları

- Avrupa Komisyonu'nun etki analizi
- GSYİH'da % 1,44 artış, ekonomik refah artışı 12,5 milyar avro
- 5 milyar avroya yakın ihracat artışı
- Ekonomi Bakanlığı'nın etki analizi
 - GSYİH'da %1,90 artış (1,33 GB kaynaklı)
 - İhracatta AB'ye %24,43 artış, (Dünyaya % 15,16 artış)
 - İthalatta AB'den %23,92 artış (Dünyadan % 13,24)

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

- En yüksek üretim ve ihracat artışının taşımacılık ve inşaat sektörlerinde gerçekleşeceğini öngörmekte, hiçbir hizmet sektöründe üretim ve ihracat oranları itibariyle negatif etki görülmemektedir.
- Gümrük birliğinin güncellenmesi sonucu en fazla kazanç sağlanması beklenen sektör tarım ve gıda ürünleridir.
- Aynı zamanda en fazla uyum maliyetinin yaşanması beklenen sektör de bu sektördür.
- Özellikle tahıl ve süt ürünlerinde üretim kaybı beklenmektedir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

Dünya Bankası Gümrük Birliği Raporu (2014):

- AB ile Türkiye arasında ***hizmetler ticaretinin*** önemi artmaktadır ve her iki tarafın ***ticaret entegrasyon gündemine alınması gerekmektedir.***
- Hizmetler ticareti, küresel değer zincirlerinin ortaya çıkmasından ve ***ticaretin, yatırımların ve hizmetlerin birbirine bağımlı olmasından*** dolayı önemlidir
- Hizmetler Türkiye'nin ekonomik kalkınması için kritik öneme sahip olmasına rağmen ***Türkiye'de hizmetler ticareti potansiyelinin altındadır*** ve bu alanda ***AB ile ikili ticareti arttırma fırsatları bulunmaktadır.***
- Hizmetler Türkiye'nin genel tam AB üyeliği amacı için önemlidir.***

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

CSSP-II / 062 Hear The CSOs

AB ve Türkiye arasında Hizmetler sektörlerinde açılım ve serbestleşme

- Hizmetler sektörünün yapısal dönüşümüne katkı sağlar.
- Rekabet gücünü artırır.
- Türkiye’yi turizm ve taşımacılık gibi emek-yoğun sektörlerde gelişmiş orta gelir grubuna ait ülkeler sınıfından, modern sektörlerde de uzmanlaşan yüksek gelirli ülkeler sınıfına taşıyabilir.
- Böylece, söz konusu sektörlerin rekabete açılması ve Türkiye’nin AB ülkeleriyle rekabet edebilir hale gelmesinin Türkiye’ye salt ekonomik faydadan daha fazla getirileri olacağını ve Türkiye’nin birçok alanda daha fazla gelişmesini sağlayacağını söylemek mümkündür.

“Bu yayın Avrupa Birliği’nin maddi desteği ile hazırlanmıştır. İçerik tamamıyla Avrupa Birliği ve Küresel Araştırmalar Derneği (ABKAD) sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliği’nin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.”

- **GATS çerçevesinde Hizmetler ticareti 4 Mod altında tanımlanır:**
- **Mod 1--> sınır ötesi ticaret.** Bir ülkeden diğerine yönelik olarak sağlanan hizmetler (sınır aşırı ticaret, çağrı merkezi hizmeti gibi)
- **Mod 2--> yurtdışında tüketim.** tüketici veya şirketlerin başka bir ülkede sağlanan hizmetten faydalanmaları (hizmetten yurtdışında faydalanılması, turizm)
- **Mod 3--> ticari varlık.** bir şirketin başka bir ülkede hizmet sunmak için bir alt kuruluş ya da şube açması (ticari varlık gösterme, bankacılık)
- **Mod 4--> gerçek kişilerin varlığı.** kişilerin başka bir ülkeye seyahat ederek hizmetlerini orada sunmaları (doğal kişilerin hizmet sunmak için var olması, IT hizmeti sunmak için giden bir danışman)

Hizmet Ticareti: Küresel Eğilimler:

2005 ve 2017 arasında Dünyada **hizmet ticareti** mal ticaretinden daha yüksek bir **artış hızıyla (yılda % 5,4)** gelişmiştir.

Başka bir ülkede **ticari varlık** hizmet ticaretinde **öne çıkan mod**'dur. (yaklaşık % 60).

Dünya genelinde en fazla ticarete konu olan sektörler **dağıtım** ve **mali hizmetler**dir (her biri 1/5). Eğitim, sağlık ve çevre hizmetleri de hızla artmaktadır.

Gelişmekte olan ülkelerin hizmet ticaretindeki payı hızla artmakta (2005-17 arasında ihracatta %25'den %35'e; ithalatta ise %15'den %25'e artmış).

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

Servicification (*hizmetleşme*)

Hizmetler sadece hizmet sunan şirketler tarafından değil, imalat sanayi şirketleri tarafından da ticarete dahil olmaktadır.

İmalat sanayinde hizmet payının giderek artışı:

- Üretim faaliyetinin girdisi olarak, şirket faaliyetlerinin parçası olarak, ürünlerle birlikte hizmetlerin de sunulması
- Küresel değer zincirlerinin parçası olarak hizmetler-şirketlerin değer üretimini de yeniden tanımlamaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

Hizmet ticareti önündeki engeller mal ticaretinden daha farklı şartlarda ortaya çıkmakta..

- Ticarete engeller; politika uygulamaları ve iç düzenlemeleri (***domestic regulations***) yoluyla ortaya çıkmaktadır.
- Hizmet arzı ve tüketimine ilişkin iç düzenlemeler tarife gibi sınır düzenlemelerinin yerine geçmektedir.

Hizmet ticaretinde en belirgin engeller yasal düzenlemelerde öngörülen *yasaklar, kısıtlamalar, kotalar, lisans şartları ve idari düzenlemeler* şeklindedir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

Türkiye:

Hizmetler GSYH'nın %60 ve istihdamın %54'ünü oluşturmakta

- Hizmetlerde işgücü verimliliği düşük
- Hizmet sektöründe açıklık Türkiye'ye önemli katkı sağlar

Hizmet ihracatı toplam ihracatın %31'i ancak toplam katma değerinin %50'si.

- Türkiye'nin mal ihracatı önemli ölçüde hizmet girdisine dayanmakta.
- Hizmetlerde verimlilik ve kalite mal ihracatında rekabet imkanını geliştirir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

Türkiye-AB İlişkileri Bağlamında Hizmetlerde bütünleşmenin farklı boyutları:

1. Üyelik yoluyla AB pazarına dahil olmak (Fasıl 3)
2. Ortaklık kapsamında gümrük birliğinin kapsamının genişletilmesi
3. Hizmetlere özel bir STA imzalanması

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti
tarafından finanse edilmektedir

- **AB'nin Dış İlişkilerinde Hizmetlerin liberalizasyonu:**
 - AEA Anlaşması: tam mevzuat uyumuna dayalı bir serbestleşme modeli
 - STA modeli: Sektörel bazda taahhütler, kısıtlı mevzuat uyumu
Pozitif ve negatif liste yaklaşımı
 - Belirli sektörler kapsamında karşılıklı pazarların açılması, bu alanlarda yabancı yatırıma izin verilmesi ve ayırıcı uygulamaların ortadan kaldırılması

- **Pazara erişim:**
- Diğer tarafın hizmet sağlayıcıları ve yatırımcılarına piyasaya erişimi kısıtlayan ayrımcı önlemler uygulanamaz. (hizmet sağlayıcı sayısına kısıtlama getirmek, toplam işlem sayısını sınırlamak, yatırımı kısıtlamak gibi)
- **Ulusal muamele:**
- Taraflar, diğer tarafın hizmet sağlayıcıları ve yatırımcılarına karşı ayrımcı muamelede bulunamaz.

Vize sorunu:

AB ile vize serbestliđi olmayan tek aday lke

Vize serbestliği süreci 2013 itibarıyla başladı.

Türkiye-AB mülteci uzlaşısı kapsamında hızlandırıldı.

72 kriterden 66'sı yerine getirildi.

İş insanları arasındaki temaslar, iş anlaşmaları vs konularında zorlaştıracı uygulama.

Ek maliyetler ve gecikmelere yol açıyor.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

Ülke	İstanbul	Ankara	İzmir
Avusturya	18	0	-
Belçika	14	58	-
Fransa	5	9	-
Almanya	11	16	7
Hollanda	10	18	11
Yunanistan	4	27	3
İspanya	2	16	-
İsveç	8	22	-

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

Year	C-type visa applied for	Visa fee	Total cost
2009	484 209	60 euro	29.05 million euro
2010	559 946	60 euro	33.60 million euro
2011	624 361	60 euro	37.50 million euro
2012	668 835	60 euro	40.13 million euro
2013	779 464	60 euro	46.80 million euro
2014	813 339	60 euro	48.80 million euro
2015	900 789	60 euro	54.05 million euro
2016	937 487	60 euro	56.25 million euro
2017	971 710	60 euro	58.30 million euro
2018	879 240	60 euro	52.75 million euro
2019	906 862	60 euro	54.41 million euro
TOTAL	8,526,242	60 euro	511.64 milion euro

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

The EU's trade policy covers the trade in goods and services, foreign direct investment, commercial aspects of intellectual property, such as patents, and public procurement.

It is composed of three main elements:

Trade agreements with non EU-counties to open new markets and increase trade opportunities for EU companies

Trade regulation to protect EU producers from unfair competition
EU membership of the World Trade Organisation, which sets international trade rules. EU countries are also members, but the European Commission negotiates on their behalf.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

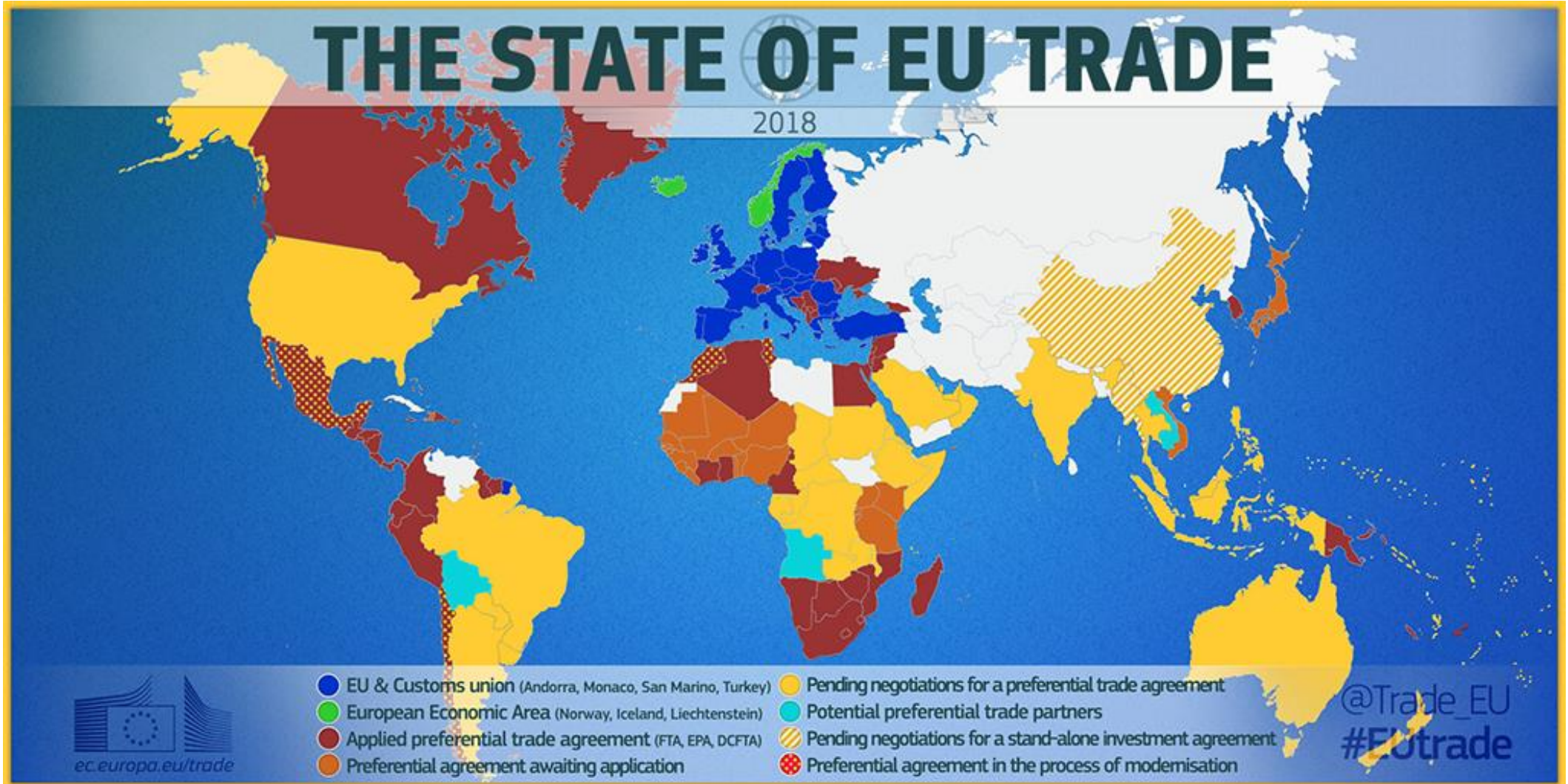
EU trade regulation

The EU also has rules to protect European companies from unfair trade practices. Such practices can include dumping or subsidies in order to make prices artificially low compared to European products. European products could also face customs barriers or quotas. If trade disagreements cannot be resolved, they can lead to a trade war.

Foreign direct investment in the EU is also regulated. In February 2019, MEPs approved a new screening mechanism to ensure that foreign investment in strategic sectors do not harm Europe's interests and security.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

TEBD Projesini Sosyal Medya üzerinden takip edin!

- Twitter: @TEBD_Project
- LinkedIn: Turkey-EU Business Dialogue (TEBD) - www.linkedin.com/company/tebd
- Web sitesi: www.tebd.eu

TEBD faaliyetleri ile ilgili sorularınız için lütfen tebd@eurochambres.eu adresine yazınız.

TESEKKÜRLER!

